

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
Одеський регіональний інститут державного управління

1

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ (НА ПРИКЛАДІ АР КРИМ)

Науковий керівник: Голинська Олеся Володимирівна,
кандидат наук з державного управління

Слухач: Бугара Алла Миколаївна

Рецензент: Шевчук Ольга Альбертівна, Перший заступник міністра
аграрної політики та продовольства АР Крим

Актуальність теми

- В Україні сільське господарство є однією з галузей, що потребує побудови особливої системи державного управління.
- За умов обмеженості бюджетних ресурсів особливого значення набуває підвищення ефективності державного управління галузі та оптимізація державної підтримки сільського господарства, підвищення результативності бюджетних витрат.

Мета дослідження

Обґрунтування теоретико - методичних положень та практичних рекомендацій стосовно вдосконалення державного управління ефективністю підприємств агропромислового комплексу через реалізацію програм фінансової підтримки на прикладі АР Крим

Об'єкт дослідження

механізми державного управління в сфері державної фінансової підтримки аграрного сектору України

Предмет дослідження

процеси формування і функціонування механізмів державної підтримки підприємств аграрного сектору АР Крим

Новизна отриманих результатів

4

- визначення методів, напрямків, засобів та важелів державного управління аграрним сектором

- обґрунтування оптимального процесу державного управління ефективністю фінансового забезпечення підприємств агропромислового комплексу

- пропозиції щодо шляхів підвищення ефективності виконання програм державної фінансової підтримки в АР
Крим

Виконання завдань дослідження, висновки та одержані результати

Завдання 1. Обґрунтувати можливості застосування запроваджених у світовій практиці підходів для управління аграрним сектором України

Для вирішення проблем та потреб аграрного сектору України пропонується обирати та періодично коригувати інструменти аграрної політики відповідно до стану розвитку аграрного сектору на конкретному етапі. Найбільш виправданим визначено спрямування на підходи мультифункціональності та глобальності сільського господарства із використанням поєднання стабілізаційних, соціально-гуманітарних та суспільно-регулятивних заходів, які мають впроваджуватись з урахуванням гіпотез оптимального бюджету: аналітичної гіпотези та гіпотези загальної рівноваги.

Завдання 2. Довести об'єктивну необхідність державного фінансування аграрного сектора на основі економіко-статистичного аналізу сільськогосподарського виробництва в Україні та АР Крим; виділити етапи становлення та розвитку державної підтримки аграрного сектору в Україні

1. Обґрунтована необхідність державного фінансування сільського господарства, яке має бути спрямоване на зниження ступеня ризиків сільськогосподарського виробництва.
2. Вивчення історичного аспекту становлення та розвитку фінансової підтримки аграрного сектору в Україні за роки незалежності дозволило відокремити етапи: становлення (1990–1991 рр.), розвитку (1992–1998 рр.) та стабілізації (з 1999 р.)

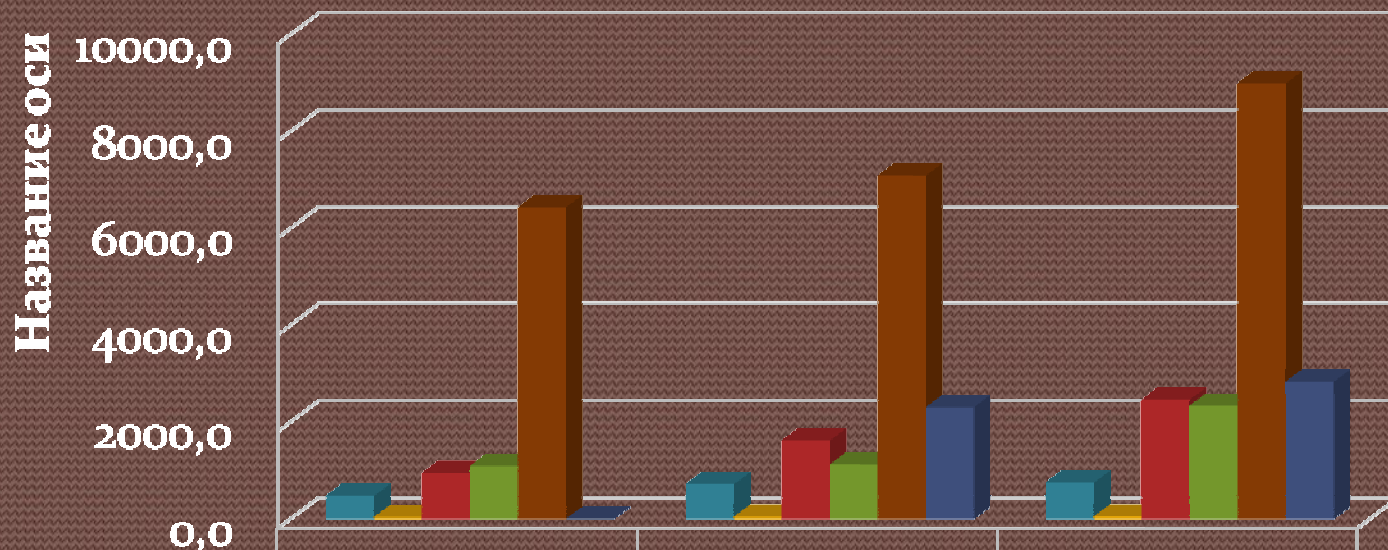
Завдання 3. Виявити структуру сучасного стану та тенденцій розвитку бюджетної підтримки аграрного сектору України та АР Крим; на підставі аналізу довести відповідність видатків за програмами законодавчо обумовленому обсягу

1. Сформульовані пропозиції стосовно посилення ролі місцевих бюджетів у фінансуванні аграрного сектору шляхом законодавчого закріплення обов'язковості фінансування сільського господарства з бюджету будь-якого рівня у обсягах не менше, ніж 5% загальної суми видатків.

2. Результати аналізу державної підтримки сільського господарства на прикладі Сакського району АР Крим дозволили підтвердити найбільшу значущість для сільгоспвиробників непрямих видів підтримки — пільг з податку на додану вартість, що в абсолютному вимірі вчетверо перевищують обсяги отримуваних бюджетних дотацій.

Динаміка державної фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників Сакського району

АР Крим під час реалізації продукції тваринництва та рослинництва

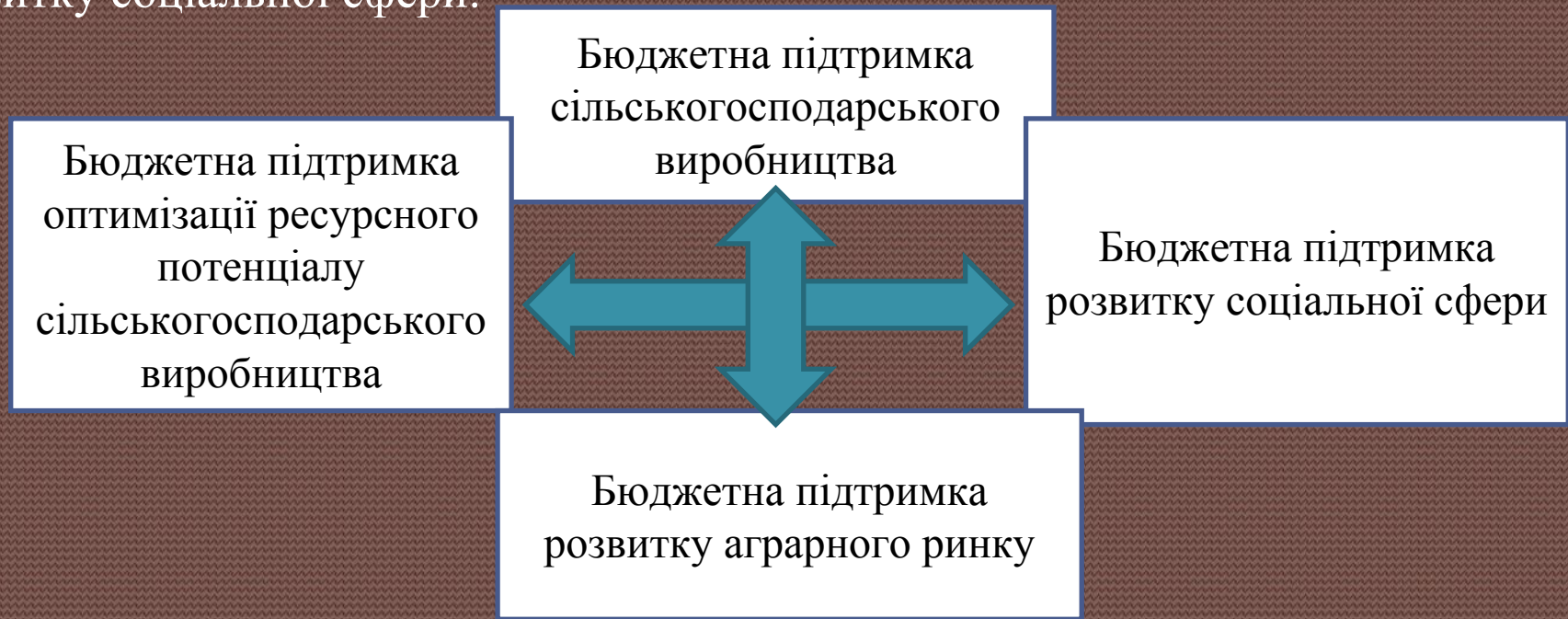
■ Дотація на молодняк ВРХ та свині, продані на забій та переробку	473,8	716,0	748,1
■ Інші дотації на підтримку виробництва продукції тваринництва	31,4	38,4	44,3
■ Дотація, отримана від переробних підприємств	945,8	1617,6	2455,5
■ Відшкодовано ПДВ	1090,9	1119,8	2333,2
■ ПДВ, що залишається в розпорядженні с/г виробника	6428,0	7084,3	8991,0
■ Дотація на підтримку виробництва продукції рослинництва	0,0	2300,6	2827,6

Завдання 4. Довести відповідність значення показників державної підтримки світовим тенденціям щодо досягнення цілей і завдань аграрної політики держави

1. Доведено, що значення показників державної підтримки в Україні не відповідають тенденціям, усталеним у світовій практиці; визначено, що в загальній підтримці сільського господарства в Україні найбільшу питому вагу займають трансферти від платників податків.
2. Визначено, що показники, застосовувані у світовій практиці для оцінки державної підтримки сільського господарства, не відображають ступінь досягнення цілей і завдань аграрної політики, тому для оцінки ефективності виконання бюджетних програм пропонується використовувати показники витрат та показники результативності.

Завдання 5. Обґрунтувати необхідність комплексного підходу до оптимізації бюджетної підтримки аграрного сектору; запропонувати впровадження нових бюджетних програм, які звільнені від зобов'язань по скороченню при вступі до СОТ

1. Обґрунтовано необхідність комплексного підходу до оптимізації бюджетної підтримки аграрного сектору та здійснення його за чотирма напрямками: підтримка сільськогосподарського виробництва, фінансування оптимізації ресурсного потенціалу, фінансування розвитку аграрного ринку, фінансування розвитку соціальної сфери.

2. Запропоновано впровадження в Україні надання продовольчої допомоги населенню (діти з малозабезпечених сімей), як нової бюджетної програми, яка звільнена від зобов'язань по скороченню при вступі до СОТ, до того ж спроможна забезпечити сталий розвиток аграрного сектору шляхом формування стабільного попиту на сільськогосподарську продукцію.

Рівень споживання	Вартість програми на рік (за даними 2010 р.)			
	млн. грн.	У % до валової продукції сільського господарства	У % до видатків держбюджету	У % до ВВП
При існуючому рівні споживання	566,24	0,85	0,90	0,16
При мінімальній нормі споживання	620,20	0,94	0,99	0,18
При раціональній нормі споживання	899,91	1,36	1,44	0,26
При реальній вартості нормативного набору продуктів споживання	2 008,76	3,03	3,21	0,58

Завдання 6. Довести та визначити позиції, необхідні для дотримання відповідності обсягів державної підтримки прийнятим Україною зі вступом до СОТ зобов'язанням

Для дотримання відповідності в майбутньому обсягів підтримки аграрного сектору прийнятим Україною зобов'язанням, необхідно:

- переорієнтувати підтримку аграрного сектору на збільшення питомої ваги заходів “зеленої скриньки”;
- для оптимізації структури та підвищення ефективності використання лімітованого продуктового СВП підтримку виробництва продукції рослинництва обмежити п'ятьма відсотками вартості конкретного продукту, що дозволить спрямувати вивільнені кошти на підтримку виробників продукції тваринництва;
- не допускати перевищення непродуктового СВП вище рівня п'яти відсотків вартості продукції сільського господарства.

Запропоновані пропозиції щодо шляхів підвищення ефективності виконання програм державної фінансової підтримки в АР Крим були використані при практичному впровадженні методики розрахунку ефективності виконання програм державної фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу Сакського району Автономної Республіки Крим, зокрема:

- в проекті районного бюджету на 2012 р. врахована необхідність закріплення фінансування за місцевим (районним та сільським) рівнями програми розвитку тваринництва, затвердженої районною радою, а також програми з розвитку соціальної інфраструктури села;

- розпочата робота з визначення методик дольового фінансування зазначених програм із залученням коштів місцевого бюджету, суб'єктів господарювання, що здійснюють основну діяльність на території району та приватних осіб;

- започатковано процес розподілу коштів програм державної фінансової підтримки з використанням економіко-статистичного аналізу впливу на стан розвитку галузі сільського господарства у районі з урахуванням природних, економічних, соціальних та політичних ризиків.

A combine harvester is shown in a field of golden wheat during sunset. The harvester is in the background, slightly out of focus, with its lights on. The foreground is filled with wheat stalks, some in sharp focus. The overall color palette is warm, dominated by yellows and oranges from the setting sun.

Дякую за увагу!